

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ: Γρηγόριος Ναζιανζηνός, Λόγος ΛΖ' 6-7

Οὐ δέχομαι ταύτην τὴν νομοθεσίαν, οὐκ ἐπαινῶ τὴν συνήθειαν. Ἄνδρες ἦσαν οἱ νομοθετοῦντες, διὰ τοῦτο κατὰ γυναικῶν ἢ νομοθεσία· ἐπεὶ καὶ τοῖς πατράσιν ὑπ' ἐξουσίαν δεδώκασιν τὰ τέκνα, τὸ δὲ ἀσθενέστερον, ἀθεράπευτον εἶασαν. Θεὸς δὲ οὐχ οὕτως· ἀλλά, «Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου», ἣτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη, «ἵνα εὖ σοι γένηται», ἐν ἐπαγγελίαις κειμένη [...]. Ὁρᾶτε τὸ ἴσον τῆς νομοθεσίας. Εἷς ποιητὴς ἀνδρὸς καὶ γυναικός, εἷς χουὲς ἀμφοτέρω, εἰκῶν μία, νόμος εἷς, θάνατος εἷς, ἀνάστασις μία. Ὁμοίως ἐξ ἀνδρὸς καὶ γυναικός γεγόναμεν· ἐν χρέος παρὰ τῶν τέκνων τοῖς γονεῦσιν ὀφείλεται. Πῶς οὖν σὺ σωφροσύνην μὲν ἀπαιτεῖς, οὐκ ἀντεισφέρεις δέ; πῶς, ὃ μὴ δίδως, αἰτεῖς; πῶς ὁμότιμον σῶμα ὦν, ἀνίσως νομοθετεῖς; Εἰ δὲ τὰ χεῖρω σκοπεῖς· ἤμαρτεν ἢ γυνή, τοῦτο καὶ ὁ Ἀδάμ· ἀμφοτέρους ὁ ὄφις ἠπάτησεν. Οὐ τὸ μὲν ἀσθενέστερον εὐρέθη, τὸ δὲ ἰσχυρότερον. Ἀλλὰ τὰ βελτίω λογίζῃ; ἀμφοτέρους σώζει Χριστὸς τοῖς πάθεσιν. Ὑπὲρ ἀνδρὸς σὰρξ ἐγένετο; τοῦτο καὶ ὑπὲρ γυναικός.

ΒΥΣΣΟΚΡΑΤΙΑΣ

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

ΑΘΩΜΙΑΣ

1. Από το παραπάνω κείμενο να μεταφραστεί το χωρίο : « Θεός δέ... ἠπάτησεν »
2. α) Να συμπληρώσετε τις ακόλουθες προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος που δίνεται σε παρένθεση :
 - i) Ὁ Δικράτης _____ (λαμβάνω, οριστ. αορ. β') τὸ κύνειον εἰς τὰς χεῖρας.
 - ii) Διπλῶς ὀρώσειν οἱ _____ (μανθάνω, μτχ αορ. β') χράμματα.
 - iii) Μιδέν υπερβαλλόντως, ἀλλά μετρώς τὴν οὐσίαν _____ (ἀχαπῶ, β' ενικ. προστ. ενεστ.)
 - iv) Θίς _____ (ἐξαμαρτάνω, απαρ. αορ. β') ταύτόν οὐκ ἀνδρός εωροῦ.
- β) Να συμπληρώσετε τις προτάσεις επιλέγοντας τον κατάλληλο τύπο του παραθετικού από αυτά που δίνονται σε παρένθεση :
 - i) Κῦρος _____ πάντων ἐγομίζετο. (ἀχαπός, επιθ. υπερθ.)
 - ii) Ἀχαρχίας _____ οὐκ ἔστι κακόν. (μέγας, επιθ. βυθκρ.)

- iii) Τῶν ἀνδρῶν _____ ἐπολέμησαν αἱ γυναῖκες. (ἀνδρείος, επιρρ. συγκρ.)
 iv) Σωκράτης ἐστὶ _____ πάντων φιλοσόφων. (ἀληθής, επιρρ. υπερθ.)

3. α) Να χαρακτηρίσετε αιτιακῶς τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:
 ἄνδρες, οἱ νομοθετοῦντες, τοῖς πατράσιν, ὑπέρ γυναικός.

- β) Να αναγνωρίσετε το εἶδος των δευτερευουσῶν προτάσεων και να προσδιορίσετε το αιτιακικό τους ρόλο:
- i) Ἐπειδὴ Ἀλέξανδρος βούλεται θεός εἶναι, ἔστι θεός.
 - ii) Κύρος ἤρετο (ἐρώτησε) τίς ὁ νόρυβος εἶναι.
 - iii) Σπύλον γὰρ ἔστι (= εἶναι φανερό) ὅτι νῦν οὐδὲν περὶ δόξης πολεμοῦσιν οἱ Ὀλύμπιοι.
 - iv) Δέδοικα μὴ οὐκ ἔχω ταύτην τὴν σοφίαν.

4. α) Να συνδυάσετε κατάλληλα τις λέξεις της πρώτης στήλης με τις συνώνυμες της δεύτερης στήλης:

A	B
λιποθυμῶ	ανεξέλεγκτος
καταετέλλω	αλαζόνας
υπερόπτης	δειλιάζω
αεύδοτος	καταπνίγω

β) Να χρησιμοποιήσετε τις λέξεις που ακολουθούν σε προτάσεις, έτσι ώστε να γαίνεται η σημασία τους: εκδοτικός, σταθιάζω, προσέλευση, ενδίδω

5. α) Πώς εκκεί ο συγγραφέας την άνιση-εταση της κινωνίας απέναντι στον άνδρα και τη γυναίκα;

β) Πώς υποστηρίζει την αμοιβαία συζυγική πίστη;